

ZBORI

REVIJA · NOVE
ZBOROVSKÉ · GLASBE
UREJUJE

ZORKO PRELOVEC

1928

LETNIK IV · ŠTEV. 6

USTANOVLJENA LETA 1889.

Mestna hranilnica ljubljanska

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

Ljubljana

Prešernova ulica št. 3

Stanje vložnega denarja nad
300 milijonov dinarjev.

Stanje vložnega denarja nad
1200 milijonov kron.

Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Poštne hranilnice račun števil. 10.533

Telefon števil. 2016

Vsem spoštovanim sotrudnikom, naročnikom in prijateljem „Zborov“!

Z današnjim zvezkom zaključujemo četrti letnik «Zborov» in tretji letnik njihove književne priloge v prepričanju, da smo nudili našim pevskim zborom dovolj materiala za njihove koncertne sporede, pa tudi dovolj zanimivega čtiva. Kljub ponovnim očitkom kritik, da smo premalo sodobni, smo dali prostora modernim skladbam, ki jih pač more izvajati le peščica naših pevskih zborov, obenem pa smo se ozirali vselej tudi na potrebe šibkih zborov. Tako bo tudi v prihodnjem letniku.

K sodelovanju vljudno vabimo vse skladatelje, glasbene pisatelje, kritike in dopisnike! Vse pevske zборе, pevovodje, pevke in pevce pa vabimo, naj se na list naroče in takoj poravnajo naročnino! «Zbori» izhajajo v težkih finančnih prilikah, zato smo jim za državo SHS morali povišati naročnino na 50 Din, kar je za obilico objavljenih skladb in obširno književno prilogo še vseeno bagatela. Ostanite nam zvesti, podpirajte «Zbore», pridobite jim v krogih ljubiteljev petja novih naročnikov! Spominjajte se tiskovnega sklada «Zborov»!

Za leto 1929. znaša torej naročnina na «Zbore»: v državi SHS 50 Din, za Italijo 25 lir, za Češkoslovaško 30 Kč, za Ameriko 1½ dolarja.

Izpolnite in vrnite nam takoj drugi del dopisnice!

Uredništvo in uprava „Zborov“.

TISKOVINA.

Znamka
za
50 p

Upravi „Zborov“

(pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“)

v

Ljubljani

Svim poštovanim saradnicima, pretplatnicima i prijateljima „Zborova“!

Današnjom sveskom zaključujemo četvrti godišnjak «Zborova» i treći godišnjak njihovog književnog priloga u uverenju, da smo nudili našim pevačkim horovima dovoljno materijala za njihove koncertne rasporede, pa i zanimljivog čtiva. Usprkos ponovnim prigovorima kritike, da ne odgovaramo sadašnjim prilikama, dali smo mesta i modernijim kompozicijama, koje gotovo može provadati samo malen broj naših pevačkih horova, istovremeno pak smo vodili računa i o potrebama slabijih horova. Tako će biti i u narednom godišnjaku.

Na saradnju učtivo pozivamo sve kompozitore, glazbene pisce, kritike i korespondente! Sve pevačke horove, horovođe, pevače i pevačice pak pozivamo, neka se pretplate na naš list i odmah izvrše pretplatu! «Zbori» izlaze u teškim finansijskim prilikama te smo zato bili prinudeni, da povisimo pretplatu na 50 Din za državu SHS, što je za množinu objavljenih kompozicija i opširni književni prilog još uvek malena svota. Ostanite nam verni, potpirajte «Zbore», pridobite im u krugovima ljubitelja pevanja novih pretplatnika! Sećajte se štamparskog fonda «Zborova»!

Za god. 1929. iznosi dakle pretplata na «Zborove»: u državi SHS 50 Din, za Italiju 25 lira, za Českoslovačku 30 Kč, za Ameriku 1½ dolara.

Vratite nam ispunjeni drugi deo dopisnice odmah!

Uredništvo i uprava „Zborova“.

Naročilnica — Narudžbina

Podpisani naročam Vašo revijo nove zborovske glasbe „Zbori“ za
Potpisani se pretplatim na Vašu smotru nove horovske glazbe „Zbori“ za

leto 1929. in pošiljam naročnino po položnici, po Ljubljanski kreditni banki,
godinu 1929. i šaljem pretplatu po položnici, po Ljubljanskoj kreditnoj banci,

po banki v znesku Din , Lit. ,
po banci u iznosu

Kč , \$

Ime in priimek naročnika:

Ime i prezime pretplatnika:

Poklic:

Zanimanje:

Kraj in zadnja pošta:

Mesto i poslednja pošta:

Pišite čitljivo! — Pišite čitko!

Та дел остане при заводу. Писмени спорочић на
тем делу не добијлашник чековнега рачуна.

Овај део остаје код завода. Писмена саопштења
на овом делу не добија власник чековног рачуна.

За писмена спорочића власнику рачуна
За писмена саопштења власнику рачуна

За поштно
знамко

За поштанску
марку

Vplaćilo s čekovno položnicom lahko izvrši vsaka oseba do neomejene vsote brez dokaza istovetnosti.

Priznanico, položnico in vpisnico izpolni stranka sama in odda obenem z zneskom vplačila blagajni poštne hranilnice ali njenih podružnic, posredujoči pošti, a do 250 Din tudi selskemu pismonoši ali pomožni pošti.

Položnica se izpolni v vseh delih rokopisno s črnilom, s tiskom ali spisalnim strojem. Priznanico potrdi pošta in jo vrne stranki. Datum na položnici mora odgovarjati dnevu vplačila.

Nerazložno izpolnjenih, rastrganih, bomazanih, popravljenih ali struganih ček. polož. pošte ne smejo sprejemati!

Priznanica na kateri je odtisnjen poštni pečat, vpisana vplačilna številka dnevnika in podpisan poštni službenec, je popoln dokaz, da se je na račun lastnika čekovnega računa izvršilo vplačilo.

Уплату чековном уплатницом може извршити свако лице до неограничене своте и без доказа истоветности.

Признаницу, уплатницу и уписницу попуњава странка сама и предаје, заједно са износом уплате, благајници Поштанске Штедионице, или њених Филвала, или посредујућој пошти, а до 250 дин. и сеоском писмоноши, или помоћној пошти.

Попуњавање се врши рукописно мастилом, штампом или писаћим стројем. Признаницу потврђује пошта и враћа странци. Датум на уплатници мора одговарати дану уплате.

Нејасно попуњене, поцепане, замазане, исправљене или брисане чековне уплатн. поште не смеју примати.

Признаница кад је снабдевена отиском пошт. жига, уплатним бројем и потписом пошт. службеника потпуно је доказ, за рачун власника чек. рач., извршене уплате

PRIZNANICA — ПРИЗНАНИЦА

za znesek Din. p.
 на износ од Дин. п.

z besedami Dinarjev
 словима Динара

vplačan danes na ček, račun št.
 уплаћен данас на чек, рачун бр. **12134**

Ime lastnika ček, računa;
 Име власника чек, рачуна:

Slovensko pevsko društvo
 „Ljubljanski Zvon”,
 Ljubljana.

Vplačilna št. dnevnika:
 Уплатни бр. по дневнику:

Podpis pošt. službenca - Потпис пошт. службеника

POLOŽNICA — УПЛАТНИЦА

Znesek Din. p.
 Износ Дин. п.

je vplačal
 уплатио је

Izpolni vplačnik - Попуњава уплатилац

Ime vplačnika
 Име уплатиоца

v korist ček, računa št.:
 у корист чек, рачуна бр.: **12134**

Slovensko pevsko društvo
 „Ljubljanski Zvon”.

Dne 192
 Дана Лjubljana.

VPISNICA — УПИСНИЦА

Znesek Din. p.
 Износ Дин. п.

vplačal
 уплатио

Izpolni vplačnik - Попуњава уплатилац

na ček, račun št.:
 на чек, рачун бр.: **12134**

Vplačilna št. dnevnika:
 Уплатни бр. по дневнику:

GLASBENO KNJIŽEVNA PRILOGA

Izhaja vsak drugi mesec

Urejuje Zorko Prelovec, upravlja Joško Jamnik, izdaja in zalaga pevsko društvo «Ljubljanski Zvon», tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani (predstavniki Miroslav Ambrožič), vsi v Ljubljani

Naročnina na «Zbore» za državo SHS 40 Din, za Italijo 25 lir, za Ameriko poldrugi dolar / Natis člankov dovoljen le z navedbo vira

Dr. Jos. Mantuani (Ljubljana):

Franz Peter Schubert in Kranjska

(Reminiscenca ob stoletnici njegove smrti.)

(Vsak ponatis prepovedan.)

Pred nekaj leti se je odigrala v naši javnosti nekaka debata o tem, da Schubert ni dobil leta 1816. v Ljubljani zaprosenega mesta glasbenega učitelja. Kriv da je bil njegov učitelj, dvorni kapelnik Antonio Salieri, ki je bajè pri tem zahrbtno postopal. —

Naj pojasnim to zadevo na podlagi še ne poznane in nepriobčenega arhivalnega gradiva.

V srednjem in novem veku so vzdrževali na Kranjskem deželne trobentače. Leta 1805. so jih končno veljavno odpravili, a zadevni fond, iz katerega so jih plačevali bili, so porabili za tri dijaške štipendije, dve po 50 gld., eno po 9 gld. 45 kr.¹

Že leta 1805. so imeli načrt, ustanoviti šolo za glasbo in namestiti posebnega učitelja za muziko. Kaj je zaviralo to namero, ni znano dosedaj. Vsekako pa je bila vsaj od leta 1807. dalje provincialna zaloga letnih 450 gld. v to svrhu na razpolago.² To vsoto so tudi leta 1815. določili za plačo glasbenemu učitelju, ko je osrednja vlada na Dunaju dovolila ustanovitev javne glasbene šole.

Stvar je šla počasi, a premišljena je bila temeljito. Dne 15. novembra leta 1814. je vlada pozvala filharmonično družbo, naj stavi predlog glede ustanovitve javne glasbene šole. Temu se je družba odzvala in sestavila predlog, ki ga je dne 50. januarja leta 1815. preobrnila in ga dne 9. februarja leta 1815. predložila deželni vladi. Ta ga je poslala dne 12. februarja istega leta škofijskemu konzistoriju, da oddá svoje mnenje,³ to pa v sporazumu z ravnateljstvom normalke.

Upravljano besedilo je predložil konzistorij deželni vladi dne 1. marca leta 1815. Največ je vplival na obliko, pa tudi na bistvo predloga tedanji kanonik, poznejši škof Anton Wolf. Dne 25. maja istega leta je deželna vlada⁴ odredila ponovno posvetovanje o predlogu, ob navzočnosti

¹ Konzistor. arhiv, fasc. II., pars II., subdivis. Nro. VI., št. 155.

² Istotam: «Die k. k. prov. Staatsbuchhaltung fand in den Provinzialfonds Systemen von den Jahren 807, 808 etc. jährlich für einen Musiklehrer 450 fl in Ausgabe angeführt, welche zufolge hoher Organisations Vorschrift auch in dem Provinzialfonds Systeme für das Jahr 815 präliminirt wurde; ein anderer Musikfond ist derselben durchaus nicht bekannt.»

³ Istotam, št. 155. — Škofijski konzistorij je imel vrhovno nadzorstvo nad normalko, kjer je bila pozneje nameščena glasbena šola.

⁴ Štev. 5361.

peterih zastopnikov: od konzistorija, licealnega rektorata, okrožnega urada, državnega knjigovodstva in filharmonične družbe. Urejeni protokol so podpisali: kanonik Wolf, rektor Ravnihar, okrajni komisar Frankenfeld, ingrosist Lacher in ravnatelj filharmonične družbe I. Krst. Novak. — Predložili so ga dne 31. julija leta 1815. deželni vladi, ki ga je poslala v odobritev osrednji organizacijski komisiji na Dunaj dne 19. avgusta istega leta. Ta je odobrila dne 11. decembra 1815. leta načrt in dovolila zaeno 724 gld. 33 kr. za prireditve prostorov in razen tega še konzistoriju 300 gld. za opremo; s temi stroški naj se obremeni deželni zaklad (Provinzialfond).⁵ Ž odobritvijo tega načrta je bil dovoljen tudi učitelj glasbe. Osrednja organizacijska komisija je še celo dvomila, da-li bo mogoče enemu samemu učitelju z uspehom poučevati 36 učencev v petju, violini, klavirju itd., posebno, ker bo na razpolago en sam klavir. Vendar naj se uredi vse kar je potrebno, da se ustanovi javna glasbena šola v Ljubljani, to pa v sporazumu z vrhovnim šolskim nadzorništvom, ravnateljstvom normalne šole in ravnateljstvom filharmonične družbe. O tem nalogu osrednje organizacijske dvorne komisije je obvestil konzistorij vse prizadete činitelje dne 5. januarja leta 1816. Že dne 11. januarja istega leta predlaga konzistorij guberniju načrt za objavo o novoustanovljeni javni šoli za glasbo, ki naj se natisne po trikrat v uradni «Vereinigte Laibacher Zeitung», in v uradnih listih v Celovcu, Gradcu, na Dunaju in v Pragi, tako da imajo vsi zainteresentje možnost, da zaprosijo za mesto učitelja («...so allen jenen Individuen, die sich für das neuerrichtete Musiklehramt geeignet glauben, Gelegenheit verschaffet werde, für diese Stelle bittlich anzuhalten».)⁶ Ker bo pa to trpelo precej dolgo, da se služba razpiše in pridejo prošnje vkupe, predlaga konzistorij v svrhu, da se more pouk pričeti takoj, muzikalnega učitelja lepopisja Josipa Miksch a, ki naj se mu poveri začasno poučevanje preparandov v glasbeni umetnosti.

Gubernij je predlog sprejel⁷ in kmalu je bila na durih licejskega poslopja nabita ta-le objava:

«Verlautbarung des K. k. provisorischen Guberniums zu Laibach. Von Seite dieses K. k. Guberniums wird hiemit bekannt gemacht, es sey mit hoher Central Organisirungs Hofkommissions Ver-

⁵ Štev. 15.567 deželne vlade (gubernija), v kateri sporoča konzistoriju odobritev ustanovitve šole za javni pouk v glasbi.

⁶ Istotam (Fasc. II/2, subdiv. VI., št. 1).

⁷ Dne 19. januarja leta 1816., št. 454. — Tudi gubernialna registratura, pod označeno št. 454, leta 1816.

ordnung vom 11. Dezember v. J., Nr. 19776 die Errichtung einer öffentlichen Musikschule an der hierortigen deutschen Normalschulanstalt bewilligt worden, für welche hiemit ein Lehrer gesucht wird, der nebst einer ausgezeichneten Conduite, ein gründlich gelernter Sänger, Organist, und ebenso guter Violinspieler seyn, und nicht nur die nöthigsten Kenntniße aller gewöhnlichen Blas Instrumente besitzen, sondern auch die Fähigkeit haben muß, andern den Unterricht darin zu ertheilen.

Dieser Musiklehrer wird während des Schuljahres mit Ausnahme der Sonn- und gebothenen Feiertage seinen Schülern täglich durch drey Stunden, und nebstbey auch den Landschulkandidaten während ihres sechsmonatlichen Präparanden Kurses dreymal in der Woche, jedesmal wenigstens eine Stunde den Musikunterricht ertheilen, und in Hinsicht der ordentlichen Musikschüler einen Gehalt von jährlichen 450 f. M. M. aus dem Provinzialfonde, in Hinsicht der Landschulkandidaten aber eine jährliche Remunerazion von 50 f. M. M. aus dem Normalschulfonde beziehen, nebstbey den Rang eines Normalschullehrers haben, und zugleich befugt seyn, die übrigen Stunden dem Privatunterrichte, keineswegs aber solchen Beschäftigungen zu widmen, wodurch das Ansehen eines öffentlichen Lehrers gefährdet werden könnte.

Diejenigen, welche dieses Lehramt zu erhalten wünschen, müssen daher mit glaubwürdigen Zeugnissen das Alter, geburtsort, dermalige Beschäftigung, Kännnisse, ob er ledig, verheurahtet, oder Witwer, mit oder ohne Kindern, und deren Anzahl, dann über ihre gründlichen musikalischen Kenntnisse, und über ihre dießfällige Lehrfähigkeit, so wie auch mit einem von der geistlichen und politischen Behörde ihres Aufenthaltes bestätigten guten Sittlichkeitszeugnisse versehen seyn, und ihr mit solchen Zeugnissen belegtes Gesuch an das hierortige bischöfliche Konsistorium,⁸ jedoch portofrey bis zum 15ten März d. J. ein-senden, und deßwegen an der Adresse, nebenher die Worte: In Schulsachen: beysetzen. Kmalo so prinesli ta razpis tudi časniki: «Laibacher Zeitung» že 6. februarja istega leta.

Medtem so se vršile komisije za prireditve šolskih prostorov. Prav malenkostno je bilo to posopanje — ako bi izraz ne bil prezbudljiv, bi rekeli: branjarsko. Najprej so mislili samo na eno sobo v pritličju, na vogalu proti semenišču. Že dovoljeno vsoto za adaptacije, proračunjeno na 724 gld. 33 kr. je knjigovodstvo «adjustiralo», t. j. znižalo na 639 gld. 31 kr.⁹ Več uvidevnosti so imeli na Dunaju, kjer so smatrali eno samo sobo za nezadostno. Na to je stavbeno nadzorstvo poiskalo druge prostore: dve sobi na vogalu, v krilu ob nasipu, proti mesarskim stojnicam (t. j. danes šolski drevored).¹⁰ Sedaj so morali seveda zvišati

⁸ Izvenkranjski prosilci so morali vposlati prošnje «an die ohnmittelbar vorgesetzte betreffende Länder Gubernien», ki so jih službeno oddale ljubljanskemu guberniju, ta pa škofjskemu konzistoriju. — Prim. O. E. Deutsch, Franz Schubert. Die Dokumente seines Lebens und Schaffens. 1914, II/1, str. 27, nekoliko drugače po uradni «Wiener Zeitung», 17. februarja 1816.

⁹ Gubern. arh. Vloga z dne 9. januarja 1816., št. 586.

¹⁰ Istotam. Vloga stavbnega nadzorstva z dne 29. marca leta 1816., št. 858 (odnosno 3339).

proračun za adaptacijo na 1100 gld. 22 kr.¹¹ To je vobče obveljalo.

Istodobno so sestavili zastopniki šolskega vrhovnega nadzorstva, ravnateljstva normalnih šol in filharmične družbe za novo glasbeno šolo posebne statute, ki jih je predložil konzistorij dne 2. marca leta 1816. guberniju.¹² Ta je dne 8. marca odobril¹³ vseh 33 točk — izvzemši 16., ki se je glasila: «Jedes Jahr werden auf Subskription, die der Musiklehrer zu besorgen haben wird, zwey grössere Concerte gegeben. Der Ertrag derselben wird dem Normal-schuldirektor behändigt, und in der Folge auf Praemien für die ausgezeichnetesten Musikschüler verwendet werden.» To so popravili tako: «Jedes Jahr wird auf Subskription, die der Musiklehrer zu besorgen haben wird, ein grösseres Concert am Caeciliens Vorabende gegeben. Der Ertrag» itd. (kakor v prvem osnutku). Ta statut so podpisali: Johann Ev. Eggenberger, ravnatelj normalke, Johann B. Novak, ravnatelj filharmične družbe in Anton Wolf, kanonik, tedaj višji šolski nadzornik. Dne 29. marca leta 1816. je bil statut v guberniju popolnoma potrjen.

Medtem so prihajale prošnje za mesto učitelja glasbe iz raznih krajev. Prvi se je oglašil organist in ravnatelj zbora mestne župnije pri Sv. Jakobu v Ljubljani, Ferdinand Schwerdt, dne 11. februarja leta 1816., zadnji Mathias Pernsteiner, organist pri mestni župni cerkvi v Gmundenu (Gor. Avstr.). Termin je bil določen na dan 15. marca leta 1816. — a prošnje so prihajale tudi po določenem terminu do 30. aprila leta 1816. Med onimi, ki so zamudili termin je tudi Franz Schubert, ki je vložil svojo nedatirano prošnjo med 9. in 14. aprilom istega leta.¹⁴ Vseh prošenj je bilo 21. Prosili so pa za to službo nastopno označeni glasbeniki.¹⁵

1. Leopold Ferdinand Schwerdt, rojen v Weizendorfu (N. A.), organist in ravnatelj cerkvenega zbora pri Sv. Jakobu, bivši javni učitelj glasbe v Ljubljani, od leta 1807. do francoske vlade leta 1809., star 39 let.
2. Franz Kubick, rojen v Stadelplatzu (Češka), stolni kapelnik v Gorici, 44 let.
3. Georg Plieml, rojen v Hambergu (pri Reznu, Bav.), davkar v Kočah pri Beljaku, 28 let.
4. Anton Höller, rojen v Neunkirchenu (N. A.), organist in ravnatelj stolničnega cerkvenega zbora v Ljubljani, 55 let.
5. Josef Gloß, rojen v Zaneštu ali v Spodnjem Kreskem (Češka), meščan in glasbenik v Mladi Boleslavi, prej šest let organist istotam, potem devet let in šest mesecev polkovni kapelnik, 57 let.
6. Josef Miksch, rojen v Neustadtlnu (Češka), učitelj lepomisja na ljubljanski normalki, a zelo muzikaličen, član filharmične družbe, 57 let.
7. Anton Swoboda, rojen v Hořovicah (Češka), pisarniški praktikant pri guberniju v Pragi, po spričevalih jako naobražen glasbenik, 26 let.
8. Florian Habig, rojen v Algersdorfu (Češka), polkovni trobentač v Pardubicah, 49 let.

¹¹ Istotam. Vloga stavbnega nadzorstva z dne 11. aprila leta 1816., št. 965 (3856).

¹² Istotam. št. 222 (gub. št. 2357).

¹³ Istotam. št. 2357.

¹⁴ Prim. O. E. Deutsch, I. c. II/1, str. 28. nasl.

¹⁵ Konzistor. arhiv, fasc. II/2, subdiv. VI., št. 241.

9. Anton Reitmanner, rojen v Hartbergu na Štajerskem, drugi učitelj na trški šoli v Vordernbergu, 25 let.
10. Franz Sokoll, rojen v Salzki (Češka), učitelj glasbe v Celovcu, prej je bil šest let polkovni kapelnik, 36 let.
11. Timotheus Ginzberger, rojen neznano kje, tajnik v knežjem namestništvu v Krki na Koroškem, starost ni označena.
12. Josef Mathias Horalek, rojen v Palanki (Češka), mestni in cerkveni glasbenik Koroških stanov v Celovcu, 24 let.
13. Wenzel Korbilius, rojen v Hostonicah (Češka), šolski učitelj in učitelj glasbe v Gössu na Gornjem Štajerskem, 33 let.
14. Michael Baumgartner, rojen neznano kje, a domnevno v Judenburgu (Štajer), pomožni učitelj v 1. razredu glavne šole v Judenburgu, 22 let.
15. Leopold Mink, rojen neznano kje, glasbeni umetnik na Dunaju, starost neznana.
16. Michael Demmel, rojen v Weigelsdorfu (N.A.), organist pri mestni župni cerkvi v Eisenstadtu, 26 let.
17. Jakob Schauf, rojen v Kiebitzu (Moravska), učitelj glasbe na Dunaju, 44 let.
18. Franz Schubert, rojen neznano kje (na Dunaju), pomožni učitelj na Dunaju, starost neznana (19 let, 2 meseca, 8 dni).
19. Peter Anton Hanslischek, rojen neznano kje, zasebni učitelj («Instruktor») v Badenu pri Dunaju, 36 let.
20. Josef Wöss, rojen v Losdorfu (N. A.), pomožni učitelj v Losdorfu pri Mülku, 26 let.
21. Mathias Pernsteiner, rojen v Friedbergu (Češka), organist mestne župne cerkve v Gmündenu (G. A.), 42 let.

Po spričevalih, priloženih prošnjam, bi bili usposobljeni za razpisano mesto skorajda vsi konkurenti. Konzistorij si ni prav upal rešiti kočljive naloge in izbrati pravih kandidatov ter jih predlagati guberniju. Zato je predložil prošnje s prilogami vred najprej ravnateljstvu filharmonične družbe, da jih pregleda in nasvetuje, katere izmed prosilcev naj predlaga («sind... 21 Bittgesuche eingegangen, welche man der Direktion der philharmonischen Gesellschaft zur Vergutachtung mittheilen zu müssen geglaubt hat», pravi konzistorij v spremni vlogi, predlagajoč dne 16. julija leta 1816. seznam kompetentov in svoj prvi predlog, na katere prosilce bi se bilo ozirati). Na prvem mestu priporoča učitelja lepomisja Jos. Mikscha ter utemeljuje svoj predlog obširno (52 vrst mu posveča v ta namen). To je zelo lahko umevno: poznali so ga vsi ljubljanski činitelji, posebno ker je bil tudi član filharmonične družbe, ki je storila seveda vse, da ga spravi tudi na to mesto. Dobro oporo je imela v dejstvu, da je Miksch že poučeval v šestmesečnem tečaju učiteljske kandidate z dobrim uspehom.

Drugače pa je bilo z onimi prosilci, ki so se javili iz drugih avstrijskih provinc. Tozadevni predlog uvaja konzistorij nastopno «Unter den auswärtigen Kompetenten, deren keinen das Konsistorium kennt, und sich daher nur mit vieler Schüchternheit an die Bestimmung der Verdienstesordnung wagt, scheinen nachstehende drey mit Rücksicht auf ihre beygebrachten Zeugnisse für die Musiklehrersstelle die geeignetesten zu seyn:

und zwar Kubick Franz Domkapellmeister zu Görz, Sokoll Franz Tonlehrer zu Klagenfurt, und Schubert Franz Schulgehülfe zu Wienn.»

Vsak prosilec je bil posebe ocenjen v celotnem seznamu.¹⁶ Kubick ima pripombo: «Dieser Bittwerber empfiehlt sich nicht nur durch die beygebrachten rühmlichen Zeugnisse als Künstler, Tonlehrer und Komponist, sondern auch durch eingeholte sichere Nachrichten, welche allgemein bestätigen, daß Kompetent ein sehr geschickter, fleißiger, ordentlicher Mann sey, und so auch in moralischer Hinsicht alles Lob verdiene. Er war vorhin durch 5 Jahre Regiments Kapellmeister; spricht und schreibt deutsch, böhmisch und italienisch.»

Sokoll (piše se tudi pravilno: Sokol, pa tudi v Sokal so v pisarnah potvorili ta priimek) je opremljen s to-le cenzuro: «Dieser Bittwerber übet seit 4 Jahren die Tonkunst in Klagenfurt mit dem entsprechendsten Unterricht der Jugend, und mit allseitiger Zufriedenheit der Aeltern und Kenner aus; war ehemals durch 6 Jahre Regiments-Kapellmeister; ist zugleich ein gründlicher Komponist, und ein sehr bescheidener, ordentlicher Mann, wie solch' Alles nicht nur durch Zeugnisse, sondern auch durch mündlich eingeholte Nachrichten bestätigt wird.»

Schubert je kvalificiran nastopno: «Dieser Bittwerber dessen Alter nirgend vorkömmt, ist ein Zögling des k. k. Convicts; war Hofsängerknabe, und dürfte vermuthlich noch sehr jung und ledig seyn. Er wird von dem k. k. H. Hofkapellmeister Salieri für die Musiklehrersstelle als fähig erklärt, und selbst von der Stadthauptmannschaft und Schuloberaufsicht in Wien vorzüglich empfohlen.»

Med 21 kompetenti se je filharmonična družba in ž njo tudi konzistorij oziral na Schuberta in ga stavil v terno. Vsekako moramo staremu avstrijskemu birokratizmu prisojati dokaj nepristranske uvidenosti, da pri sprejemanju prošenj ni enostavno zajahal konjička brezobzirnega formalizma in se ni držal krčevito določenega termina 15. marca, ampak je sprejel tudi nekatere prošnje, ki so došle pozneje. Med temi je bila tudi Schubertova, ki zaradi zapoznelosti ni trpela nikakega preziranja. — Bila pa je tudi pomanjkljiva. Glasi se:

Hochlöbl. k. k. Stadthauptmannschaft!¹⁷

Unterzeichneter bittet unterthänigst, ihm die erledigte Musik-Director-Stelle zu Laibach in Gnaden zu verleihen.

Er unterstützt seine Bitte mit folgenden Beweggründen:

1. Ist er ein Zögling des k. k. Convicts, gewesener k. k. Hofsängerknabe, und in der Composition

¹⁶ Zaradi pičlega prostora ne morem priobčiti vseh ocen, temveč navajam samo utemeljevanje konzistorija pri teh treh prosilcih, ki so prišli v terno. — Mimogrede naj omenim člančič dr. Jos. Čerina, priobčen v «Slovenskem Narodu» dne 7. aprila 1897. leta pod zaglavjem «K Schubertovi stoletnici», a brez navedbe virov. — Na drugem mestu bom govoril obširneje o zadevi javne glasbene šole v Ljubljani.

¹⁷ Ta prošnja je bila Schubertu vrnjena s prilogami vred, ki jo je pač položil k drugim spisom. Po njegovi smrti je prišla med njegovo ostalino na prodaj in sedaj je v posesti g. Aleksandra Mayer-Cohna v Berlinu. — Prim. Max Friedländer, Franz Schubert, Zu seinem hundertsten Geburtstage v «Deutsche Rundschau», 23. Jahrg. (1897), str. 218. nasl. — O. E. Deutsch, l. c., str. 28.

- Schüler des Herrn von Salieri, ersten k. k. Hofkapellmeisters, auf dessen wohlmeinendes Anrathen er diese Stelle zu erhalten wünschet.
- Hat er sich in jedem Fache der Composition solche Kenntnisse und Fertigkeit in der Ausübung auf der Orgel, Violin und im Singen erworben, daß er laut beiliegenden Zeugnisses unter allen um diese Stelle nachsuchenden Bittwerbern als der Fähigste erklärt wird.
 - Gelobet er die bestmögliche Verwendung seiner Fähigkeiten, um einer gnädigen Bittgewähr vollkommen zu entsprechen.

Franz Schubert m. p.

der Zeit Schulgehülfe der Schule seines Vaters
zu Wien, am Himmelfortgrunde No. 10.

Prosilec ne navaja, kje in kdaj je bil rojen, da-li je samec ali oženjen, da-li obvlada pihala toliko, da bi mogel poučevati vsaj osnovne nauke o njih.

Važna pa so bila priporočila, ki jih je priložil. Njegov učitelj, Antonio Salieri, mu je sam nasvetoval, naj prosi za to mesto. Stvar je bila brez vsacega dvoma dogovorjena med obema: Schubert naj sestavi prošnjo, naj navede v nji to in ono, a Salieri da bo potrdil njegove navedbe. Tako si moremo tolmačiti neobičajno dejstvo, da si Schubert v prošnji sam prisoja najboljšo usposobljenost med vsemi prosilci. Tega mu ni mogel reči nihče drugi, nego Salieri sam, ki je te kandidate izpraševal in jih ocenjeval. Schubertu ni dal posebnega spričevala, ampak je potrdil samo njegove navedbe, pišoč:

«Io qui Sottoscritto affermo, quanto nella supplica di Francesco Schubert in riguardo al posto musicale di Lubiana sta esposto.

Vienna, 9. Aprile 1816.

Antonio Salieri,

primo maestro di capella
della Corte Imp. reale.¹⁸

«Kälter kann man einen Schüler wohl kaum empfehlen» piše Friedländer,¹⁹ kar pa tukaj pač ne more veljati. Kolik utis je napravila ta Salierijeva priloga, doznavamo iz postopanja ljubljanskega konzistorija in filharmonične družbe.

Drugo priporočilo je vsebovalo spričevalo našega rojaka, kanonika pri Sv. Štefanu na Dunaju in višjega šolskega nadzornika istotam, Josipa Spendoua. Ta mož je bil eden prvovrstnih šolnikov, izreden metodik in prijatelj glasbe.²⁰ S Schubertom je prišel ponovno v dotiko: pri nadzorovanju pripravljavnega tečaja za učiteljske službe pri sv. Ani, v šoli njegovega očeta, pri poku, v cerkvi pri petju. Schubert je tudi uglasbil njemu na čast kantato za mešan zbor in orkester pod naslovom: «Empfindungsausserungen des Witweninstitutes der Schullehrer Wiens für den

¹⁸ Izvirnik te priloge je last tajnega vladnega svetnika prof. dr. M. Friedländerja v Berlinu. — Prim. O. E. Deutsch, l. c., str. 28.

¹⁹ Vide: «Deutsche Rundschau», XXIII (1897), str. 251.

²⁰ Wurzbach, C., Biogr. Lexikon des Kaiserthums Oesterreich, XXXVI, str. 157, poroča: «Im Hinblick auf den wohlthätigen Einfluß, den die Musik auf die Veredlung des Gemüthes und der Sitten ausübt, wurde von Spendou der Antrag gestellt, daß der Unterricht im Generalbaß an der Normalschule für Präparanden zum Schulamte eingeführt werde.» «Generalbaß» so tedaj nekako istovetili z igro na orglah.

Stifter und Vorsteher desselben»; op. 128.²¹ Torej je bilo stikov dovolj med obema možema in Spendou je ravnal gotovo po svojem prepričanju, ko je v priporočilu posebno poudarjal Schubertovo metodo v postopanju z mladino.

Mestno načelnistvo na Dunaju od Schuberta ni zahtevalo, da se podvrže posebnemu izpitu iz glasbe in pravi: «Man hat den Bittsteller aus dem Grunde nicht erst zu einer neuerlichen Prüfung seiner musikalischen Fähigkeiten angehalten, weil er ein Zeugnis ddo. 9. April 1816 des k. k. Hofkapellmeisters Anton Salieri seinem Gesuche beilegte, welches ihn zu der angesuchten Stelle fähig erklärt. Da eben Salieri es ist, welcher auch die übrigen Bittwerber um diese Stelle prüfte, so ist dessen ausgesprochenes Urtheil für Schubert sehr rühmlich.²²

Dejstvo je torej, da je prišel Franz Schubert prav na podstavu Salierijevega potrdila med tri (oz. štiri) pripročane, dasi je bila njegova prošnja nepopolna — ali pa morebiti baš zato; da bi bil Schubert navedel svoja leta, bi ga bili v Ljubljani najbrž takoj izvržli; imel je takrat šele 19 let, 2 meseca in 8 dni, ko je vložil prošnjo in bil najmlajši med kompetenti.

A pri tem prvem predlogu ni ostalo. Gubernij se je spodtaknil nad kompetenco učitelja Jos. Mikscha. Ta je zaprosil za mesto učitelja samo pod pogojem, da obdrži tudi svoje mesto kot učitelj lepomisja na normalki.²³ Gubernij je uveljavljal, da bi Miksch težko izpolnjeval predpisane odgovorne posle poleg svojih obveznosti kot učitelj lepomisja ter da bi moral prevzeti službo učitelja glasbe samo za polovico sistemizirane plače po tiskani okrožnici z dne 16. julija leta 1816., št. 7664; tega pa najbrže ne bi mogel ali ne hotel storiti. Bolje je, da ostane pri predpisih dvornih oblasti.²⁴ Konzistorij naj stvar ponovno resno pretrese in naj predloži — v sporazumu z ravnateljstvom filharmonične družbe — guberniju nov predlog.

S tem je bil kandidat obeh merodajnih ljubljanskih mest, konzistorija in filharmonične družbe, izločen. Miksch je bil o tem stališču gubernija nedvomno obveščen zaupnim potom in je umaknil svojo prošnjo.²⁵

Medtem se je zgodil na Dunaju slučaj, ki je imel tudi v tej kompetenci posledice.

Nekako istodobno s Schubertom je vložil prošnjo za razpisano mesto v Ljubljani tudi Jakob Schauf, učitelj glasbe na Dunaju.²⁶ V pregledu

²¹ Schubert-Ausstellung der k. k. Reichshaupt- und Residenzstadt Wien (Katalog), Wien, 1897, str. 17 (št. 45).

²² O. E. Deutsch, l. c., str. 28. nasl., iz aktov dunajskega mestnega načelnistva z dne 14. aprila leta 1816.

²³ V tabeli kompetentov z dne 16. julija 1816. leta ima Miksch šesto mesto; oceni je pridejana izrečna pripomba: «nur wird bemerkt, daß Kompetent diesen Dienstposten nicht anderst, als in Vereinigung und mit Beibehaltung seiner Normalschullehrersstelle wünscht...»

²⁴ Odlok z dne 23. julija 1816. leta, št. 7866 — v gubernialnem in konzistorialnem arhivu.

²⁵ V aktu z novim predlogom z dne 11. avgusta 1816. leta pripominja konzistorij med drugim: «...wobey nur noch bemerkt werden muß, daß der Normalschullehrer Joseph Miksch von der Kompetenz freiwillig abgetreten ist...» Konzistor. arhiv, l. c., št. 272.

²⁶ V spisih nahajamo dve obliki tega priimka: Schauf in Schauf, v tiskopisih pa tudi Schauf, Schauerl, Schäufel; držim se prve.

prosilcev je na 17. mestu in je tako-le ocenjen: «Dieser praktische Musiklehrer wurde von dem k. k. Herrn Hofkapellmeister, Anton Salieri, in Beiseyn zweyer bewährten Tonkünstler in Wien geprüft, und ungeachtet des sehr rühmlichen Zeugnisses Litt. C, für die Musiklehrerstelle in Laibach nicht geeignet²⁷ befunden. Er unterzoh (!) sich daher einer zweyten Prüfung mit Vorzug. (Nr. 19 et 20).» Topot je imel Schauff uspeh in Salieri je izjavil v posebnem spričevalu, da je ta kandidat pokazal med vsemi dotedaj izprašanimi največ sposobnosti za mesto učitelja («die meisten Fähigkeiten unter den bisher geprüften Kompetenten²⁸ für das Amt eines Musiklehrers bewies.»). Nравnostnega spričevala sicer nima, ampak ker mu je nižjeavstrijska deželna vlada dovolila ustanoviti na Dunaju zasebno glasbeno šolo (dne 15. marca leta 1814.), more to veljati kot izraz zaupanja tudi v tem pogledu.

Iz tega dejstva je izvajalo životopisno slovstvo o Schubertu precej dalekosežna očitanja zahrbtnega postopanja na Salierijev račun. Friedländer piše²⁹ «es ist kaum anzunehmen, daß er (t. j. Schubert) von der Doppelzüngigkeit seines Lehrers je Kenntniß erhielt.» Opozarjam pa na to, da poudarja Salieri izrečno sposobnosti Schauffove med vsemi, ki so bili izprašani dotedaj. Schubert pa ni bil med tistimi, ki so se podvrgli izpitu, kar omenja tudi mestno načelnštvo dunajsko v svojem spremnem spisu, pošiljajoč vlogo Schubertovo nižjeavstrijski deželni vladi, ki naj jo izroči ljubljanskemu guberniju.³⁰ Schuberta se tedaj Salierijeva sodba o Schauffu nikakor ne tiče in nima nikakeršne lokacijske veljave zanj. S tem odpade vsak očitek difamujočega postopanja. Salieri je bil vseskozi korekten, plemenit, dobrasrčen mož,³¹ ki pa tudi ni mogel zamolčati Schauffovih dobrih strani.

Meseca julija je odstopil še nadaljni prosilec, Jos. Matija Horalek, kateremu je ljubljanski gubernij dne 12. julija leta 1816., pod št. 7557 potom praškega gubernija vrnil njegovo vlogo.

Ko je bila zadeva na ta način popolnoma razčiščena, je stavil konzistorij nov predlog — koncipiral ga je A. Wolf — ki se je glasil seveda bistveno drugače:

1. Schauff Jakob, Privatmusiklehrer zu Wienn.
2. Sokoll Franz, Tonlehrer zu Klagenfurt.
3. Kubick Franz, Domkapellmeister zu Görz.»

Umaknil se je Schubert, Sokol je ostal na drugem mestu, a na tretje je stopil — prej na čelu

²⁷ Podčrtal sem mesto jaz.

²⁸ Podčrtal jaz.

²⁹ Na o. m., str. 231. Ne smemo pozabiti, da leži med nami in tem dogodkom 112 let. Schuberta gledamo danes v drugi, historični luči in ga spoštujemo kot mojstra. Ko je prosil za službo, je bil mlad in začetnik, ki ni imel še ugleda; postopali so ž njim, kakor z drugimi.

³⁰ O. E. Deutsch je ponatisnil iz dunajskega arhiva ta dopis, str. 28. nasl., št. 79.: «Man hat den Bittsteller aus dem Grunde nicht erst zu einer neuerlichen Prüfung seiner musikalischen Fähigkeiten angehalten, weil er ein Zeugnis ddo. 9. April 1816 des k. k. Hofkapellmeisters Anton Salieri seinem Gesuche beilegte... Da eben Salieri es ist, welcher auch die übrigen Bittsteller um diese Stelle prüfte, so ist dessen ausgesprochenes Urtheil für Schubert sehr rühmlich.»

³¹ Prim. J. E. v. Mosel, Über das Leben und die Werke des Anton Salieri. Wien, 1827. — A. v. Hermann, Antonio Salieri. Wien, 1897.

terne stoječi — Kubick. Da je Wolf črtal Schuberta, temu je bila vzrok nedvomno njegova mladost, ki pač ni bila ugotovljena, a pravilno domnevana. — 1a drugi predlog je bil gotov dne 11. avgusta 1816. leta. Konzistorij ga je predložil še filharmočni družbi in ravnatelj Novak je izjavil, da se popolnoma strinja ž njim.³² Gubernij pa ni imenoval ne Schauffa, ne Kubicka, ampak Frana Sokola. O tem je obvestil konzistorij dne 20. avgusta 1816. leta, št. 9107. V tem spisu slove priimek dosledno: Sokal³³. Iz teh podatkov, ki so črpani neposredno iz izvirnih aktov, v kolikor so se ti izmenjavali v Ljubljani med gubernijem in konzistorijem, sledi, da nimata niti Schauff niti Salieri nobene krivde na tem, da Schubert ni bil imenovan za učitelja glasbe v Ljubljani in da so vsa tozadevna podtikanja in sumničenja brez podlage.

Sokol je prišel v Ljubljano malo pred 10. septembrom leta 1816., kajti konzistorij je dal dne 5. septembra ravnateljstvu normalke navodila, kako mu je poučiti novo imenovanega učitelja glasbe, k o d o s p è semkaj; dne 10. septembra pa je že položil prisego pri guberniju.³⁴ — Sokol je poučeval v Ljubljani okoli šest let, leta 1822. je umrl.

Zanimivo je, da je bilo med vsemi 21 prosilci najmanj 10 takih, ki so bili rojeni na klasičnih tleh glasbe, v čeških deželah (Češka, Moravska), a kakor se zdi pretežno iz nemških krajev. Več kompetentov je glede rojstnega kraja neizvestnih; od teh sta najbrže dva tudi iz Vaclavovih pokrajin (Mink, Hanslischek).

Pa še nekaj. Narodnostnih stremeljenj v modernem smislu tedanja doba ni še poznala. Kranjski živelj se je uveljavljal tudi na Dunaju in po drugih mestih v odlični meri. Omenil sem že Jos. Spendou, odličnega šolnika, ki je umrl kot stolni prošt na Dunaju; prav tedaj, ko je Schubertu pisal priporočilo kot kanonik in vrhovni šolski nadzornik, je bil imenovan stolnim proštom. A ni bil edini Kranjec tam. Predsednik dvorne organizacijske komisije je bil drugi Kranjec, Žiga grof Hohenwart s Kolovca pri Kamniku, takrat knez in nadškof dunajski. Ž njim je delal Spendou največ v šolsko-organizacijskih zadevah: kot vrhovni šolski nadzornik je bil član te komisije. Ž njima v zvezi je bil Avgustin Gruber, rojen Dunajčan, pozneje, od leta 1816. do 1823. škof ljubljanski. V 55. letu svoje dobe se je učil slovenščine in se je pričel toliko, da je mogel propovedovati slovenskim seljakom na vizitacijah; umrl je kot nadškof solnograški. Gruber in Spendou sta sestavila leta 1806. šolski kodeks pod naslovom «Politische Verfassung der deutschen Schulen», ki je veljala seveda tudi pri nas. Skratka: v oni dobi so tekle niti medsebojnosti raznih provinc mnogo gosteje, kakor pozneje. Da-li na našo korist, ali na škodo? Kulturno nedvomno na korist.

Kolikokrat je bilo pri nas že stavljen vprašanje: Kakšne posledice bi bilo prineslo eventualno bivanje Schuberta med nami? Mi bi bili pridobili, on najbrž dosti izgubil, ako bi bil ostal dalje v Ljubljani. Zdi se, da se usoda ni zmotila, ko je preprečila njegovo namestitev. Ako bi bil prišel

³² Koncept v konzistorijalnem arhivu, l. c., št. 272.

³³ Izvirni odlok istotam, št. 299.

³⁴ Gubernijalni arhiv, l. 1816., št. 10.392.

sem, bi se mu kmalu tožilo po Dunaju, pogrešal bi bil pobude, svojih prijateljev in vsega velikomestnega osredja — in kmalu bi bil zapustil glavno mesto Kranjske. Kar pa tiče postopanja pri namestitvi učitelja glasbe, je pa bilo skrajno vestno in vseskozi korektno.

Heri Svetel (Ljubljana):

Zlogovanje besedila

Sedaj, ko se združuje vse obelodanjenje nove slovenske zborovske literature v pevskih glasilih, torej v ozkem krogu, ki omogoča intenzivno skupno delo, je šele dana možnost sistematičnega napredka. Ako je publikacija navezana na zasebno iniciativo, na izdaje posameznikov, je vsaka skupnost že od kraja skoro izključena, ker je vsaka nova izdaja podrejena volji dotičnega izdajatelja. Pri sedanjem načinu obelodanjenja zborovskih skladb, ki prinaša malodane izčrpano vso novo zborovsko produkcijo, je pa razcepljena volja in naziranje le na štiri urednike; med štirimi ne bo težko najti ono pot, ki naj bi bila skupna vsem.

Naj omenim en tak primer:

Do sedaj je bil običaj, da so skladatelji podpisovali skladbam besedilo na način, kakor zloguje slovnica, to je: pod note so pomaknili zloge v delitvi, ki je običajna v pisavi. Pri tem načinu se stalno ponavlja napaka, da sledi samoglasniku, ki naj se poje na odgovarjajočo noto, še pod isto noto soglasnik; tako konča zlog s črko, ki je ni mogoče peti. Posledica je, da pevec na takem mestu glas prekine. Ako ne leži na istem mestu naravna glasbena cezura, je napaka že očitna. Ker poje neuk pevec tako, kakor vidi pisano, ima zborovodja mnogo truda, da ga privadi na pravilno vezano petje in dokaj časa je treba, da zna tak pevec sam besedilo pravilno izgovarjati.

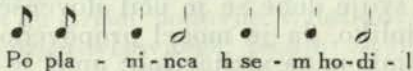
Ta težava odpade, ako prelomimo z dosedanjim zlogovanjem in priučimo oko na novo zlogovanje in podpisovanje, ki je petju bolj primerno. Nov način bo kaj kmalu pregnal prvo osuplost in besede bodo prav tako jasno čitljive kakor so sedaj.

Primer:

Dosedanji način:

novi način:

V prvem primeru zavajajo soglasniki, da jih pevec poizkuša izgovoriti še na noto prednjega samoglasnika, torej na noto, pod katero so napisani. Prva dva zloga bo pel pravilno, ker končata s samoglasnikom; v tretjem ga bo pritaknjeni n zmotil, da ga bo skušal peti na noto, ki je namenjena samoglasniku i; tako bo prekmalu vrinil med i in a soglasnik n in s tem škodoval tonu in lepoti glasu. Isto velja tudi za zlog s e m.

V drugem primeru so vse nevarnosti odstranjene; pevcu je jasno predočeno, kako naj izgovarja besede. Kmalu bo spoznal, da ima pri količkaj mirnem tempu na vsaki noti precej časa, da razvije pravilen in izdaten ton. Seveda bo pravilno izšolan pevec tudi pri dosedanjem načinu zlogovanja brez težav pravilno izgovarjal zloge;

toda koliko pa imamo v naših zborih resnično izšolanih pevcev? Velika večina je neuka pravilnega petja in ker ni pričakovati, da bi šla ta večina kdaj v pevsko šolo, zato ji je treba elemente pravilnega petja predočiti na druge načine in jo v njih izvežbati. Novo zlogovanje bo brez truda in posebnih vaj vsak hip opozarjalo pevca na pravilno izgovarjanje besedila in kaj kmalu se bo pevec tako privadil, da bo za vedno in tudi v primerih sedanjega načina podpisovanja, pravilno izgovarjal.

Dasi naj pevec poje n. pr. besedi: «nam sladko» na ta način: na-msla-dko, bi vendar bilo umestno zlogovati: na-m sla-dko, namreč s presledkom med m in s nekoliko označiti prvi zlog nove besede.

Nekoliko težji je sledeči primer: v potrjih prsih up budi.

Dosledno izvajamo predlagano načelo bi delilo zloge takole: v po-t-rti-h p-rsi-h u-p

naletimo na vzgled, ko bi morali pod noto zapisati le po en soglasnik. Povod temu je naš pravopis, ki nima znaka za slovenski pol e. Bilo bi koristno se zediniti in določiti poseben nov znak, (mogoče obrnjeni e), ki naj bi označal naš sedaj nepisani pol e; ta naj bi se porabljal seveda le pri pevskih besedilih.

Pri pregledovanju glasbenih prilog slovenskih glasbenih listov sem opazil, da so nekateri skladatelji že sami uvideli pravilnost in potrebo te reforme in pričeli na ta način zlogovati besede. Obžaloval sem le, da tega niso dosledno izvedli. Prepričan sem pa, da bo petje marsikaterega zbora na mah zvenelo popolnoma drugače, ako se bo poslužil predlagane reforme: razen tega bodo pa zborovodje zelo razbremenjeni, ker bo pevec že pisava sama navajala na pravilno izgovarjavo.

To zlogovanje besedila, daje hkrati skladatelju možnost, da jasno označi, kje želi v skladbi dihalne cezure, ne da bi moral med note postavljati posebna znamenja. Na mestu, kjer naj bo oddih, bo zlog izpisal in ga zaključil.

Anton Lajovic — petdesetletnik

Možu, ki se je prvi za mojstrom Hubadom posvetil glasbenim študijam, ki je prvi Slovencem podaril pretehtana, zrela glasbena dela, bodisi solospve, zборе ali orkestralne skladbe, v začetku svoje umetniške poti nerazumevan, pri publiku, ki je takrat oboževala le glasbo Nedvčdove in Foersterjeve dobe, skoro osovraženemu ob rojstvu «Novih Akordov», reprezentantu novejših glasbenih smeri, po vojni neumornemu organizatorju, ki je dajal smer vsemu našemu pokretu, naj bo že petdeset let? Ne bi verjeli, da nam ne bi tega potrdila matrika, ki pravi, da je bil rojen dne 19. decembra 1878. na Vačah pri Litiji kot sin glasbeno nadarjenega očeta, izdelovalca harmonik. In znano je, da je vsa Lajovčeva rodbina muzikalna. Anton Lajovic je študiral gimnazijo v Ljubljani, obenem pa je posečal šolo Glasbene Maticе, učil se je igre na klavir in teoretičnih predmetov. Na Dunaju je študiral pravo, obenem pa tudi konservatorij in je oba absolviral z odličnim uspehom. Pri konservatorijskem izpitu so izvajali njegov «Adagio» za veliki orkester, poklonjen svojemu dragemu učitelju Mateju Hubadu, in njegov ženski zbor «Gozdna samota» z velikim uspehom. Po prihodu v domovino je moral Lajovic za kruhom, ker bi od umetnosti živeti ne mogel. Prehodil je vse postaje absolutnega juridičnega stroke in je danes sodni svetnik v Ljubljani. Da pomen njegovega glasbenega ustvarjanja — prejšnjega in poznejšega — docela osvetlimo, navajamo dobesedno citate iz pozdrava, ki ga je izrekel konservatorijski

ravnatelj Matej Hubad ob jubilejni petdesetletnici na interni prireditvi gojencem ljubljanskega konservatorija:

«Danes se v ožjem krogu spominjamo petdesetletnice rojstva našega odličnega skladatelja Antona Lajovicica. Ta praznik je za slovensko glasbeno kulturo pomemben dan! Odkar je nastopil Lajovic med nami, kot izvirno ustvarjajoč umetnik, s svojimi zreli skladbami, se je nivo slovenske glasbene kulture močno dvignil do stopnje zrelosti in enakovrednosti z glasbeno kulturo drugih, večjih in velikih narodov. Lajovic ni bil nikdar v svojih delih začetniško šibak, ker takoj prve njegove skladbe nosijo pečat globokih idej, estetske lepote in zrele koncepcije. Nikjer nič plitvega, vse globoko zamišljeno in občuteno, ker je bil kot skladatelj sam sebi najstrožji kritik, zato spadajo njegova dela po vsebini in tehniki med najboljša in najpopolnejša, kar jih Slovenci imamo!

Lajovicova univerzalna glasbena naobrazba, velik talent, ženjalnost njegovih glasbenih domislekov, bogastvo njegove invencije nam dajo slutiti, da bi mogel, če bi se posvetil ekskluzivno samo skladateljskemu poklicu, ustvarjati večja dela slovenskemu narodu. Našo in svetovno glasbeno literaturo je Lajovic obogatil s krasnimi deli. Omenjam le najpomembnejše: simfonične stavke za veliki orkester «Adagio», «Andante», «Capriccio», «Scherzo» in najnovejši «Capriccio», divno lep ženski zbor z orkestrom «Gozdna samotja», vseskozi originalno zamišljen «Psalm» za soli, mešan zbor in orkester. Ta dela zavzemajo najčastnejša mesta v naši glasbeni literaturi. Številni Lajovicovi solospjevi, odlični po obliki in vsebini, se lahko kosajo z najboljšimi solospjevi svetovne glasbene literature 20. stoletja. Divna «Serenada», «Pesem o tkalcu», «Mesec v izbi», «Zacvela je roža» so na repertoarju vseh izvrstnih solistov. Lajovic je pa tudi na polju zborovske glasbe mojster prvega reda. «Bolest kovač», «Napitnica», «Lan», «Kiša», «Kroparji», «Zeleni Jurij» so biseri naše zborovske literature, ki so dosegli na koncertnih turnejah pevskega zbora Glasbene Matice ogromne uspehe, prave trijumfe, po vsej pravici.» — Tako Hubad.

Lajovic pa ni samo skladatelj, temveč uspešno piše članke o glasbi, polemizira, se dotika raznih kulturnih problemov in povečuje zanimanje javnosti za aktualna kulturna vprašanja. Njegova zasluga je, da smo Slovenci dobili iz nemških rok nazaj Filharmonično družbo, ki ji vztrajno predseduje. Kot najvplivnejši član odbora Glasbene Matice je vedno s svojimi predlogi in nasveti odpiral pot napredka naše glasbe. Zato mu želi tudi uredništvo «Zborov» v svojem in v imenu vseh slovenskih pevskih zborov ob njegovi petdesetletnici še mnoga zdrava in za našo glasbo plodna leta!

Iz naših organizacij in društev

Iz ljubljanske župe JPZ. V slovanskem pevskem svetu so se že dlje časa pripravljala tla za Slovansko pevsko zvezo in na zadnjem festivalu v Pragi je bilo sklenjeno, da bode prvi sedež Slovanske pevске zveze v Poznanju. Z ozirom na to se Poljaki pripravljajo z največjo vnetostjo in z naravnost velikanskimi pripravami na pevski festival, ki se vrši v Poznanju okrog 18. maja 1929. Iste dni bi se ustanovila tudi Slovanska pevška zveza. V informacijo omenjamo, da imajo Poljaki v svoji zvezi organiziranih 80.000 članov-pevcev. Od teh je že danes prijavljenih 36.000 za skupni pevski nastop na tem festivalu. Zgrajen je že ogromen stadion, namenjen tej pevski slavnosti. Poljaki polagajo posebno važnost na to, da se udeležijo tega festivala tudi Slovenci in ko je bila Glasbena Matica v Poznanju, se je mnogo o tem razpravljalo. Brez dvoma je največje važnosti slovenska udeležba na tem festivalu. Tu bomo imeli priliko, spoznati ogromno pevsko organizacijo in prisostvovati veličastnemu skupnemu nastopu, ki bo najbrž nadkriljeval nastop nemških pevcev za časa Schubertovih slavnosti meseca avgusta na Dunaju. Z ozirom na to predlagamo: Vsi v župi včlanjeni pevski zbori naj pošljejo na pevski festival v Poznanj v prvi vrsti svoje pevovodje. Vsako društvo naj smatra za svojo častno dolžnost, da na katerikoli način zbere najmanj 1200 Din za kritje potnih stroškov svojemu pevovodji za to pot, ostalo, t. j. izdatke za bivanje v Poznanju, bi krili

morda pevovodje sami. S tem bi se društva oddolžila napram svojim največjim dobrotnikom pevovodjem in slovenska društva bi bila tu na najsijajneje zastopana. Če bi pa hoteli potovati v Poznanj tudi posamezni člani, tem bolje. Društva prosimo, da se izjavijo o tem in prijavijo svojo udeležbo, župa sama pa bo izdelala poseben potni načrt in preskrbela vodstvo potovanja samega.

Letna redna skupščina delegatov v Ljubljanski župi včlanjenih zborov se bo vršila na Svečnico prihodnjega leta ob treh popoldne v pevski dvorani Glasbene Matice v Ljubljani z običajnim dnevnim redom. Vsako društvo naj pošlje na to skupščino svojega delegata s pooblastilom in z navodili. Prenočišča bodo po možnosti in po potrebi na razpolago. Društva naj nemudoma pošljejo imena delegatov župnemu odboru z eventualnimi predlogi glede reorganizacije župe in Zveze. Dne 5. februarja prihodnjega leta pa se bo vršil ob treh popoldne župni koncert v Unionu. Na tem koncertu bo nastopilo osem zborov v samostojnem nastopu, združeni moški zbori zapojejo «Budnico» F. Juvanca in «Divne noči» Aljaža, združeni mešani zbori pa izvajajo skupno z orkestrom Zbor ciganov iz Jenkove spevoigre Vračara, Sattnerjevo «O nevihti» in dr. Schwabovo «Dobro jutro». Vaja za skupni nastop se bo vršila ob desetih zjutraj istega dne v Unionu. Koncert bo trajal dobri dve uri, tako da bo izvenljubljskim zborom omogočeno, vrniti se še istega večera domov. Vršile se bodo skupne vaje ljubljanskih pevskih zborov za skupne nastope, pa tudi zunanji zbori so pridno na delu. Vztrajajmo, da bo tem častnejši uspeh!

Mariborska župa J. P. Z. čaka še vedno junaka, ki ji vdihne življenje. Menda bo le najbolje, ako se združijo zopet vsi slovenski pevski zbori v eno celoto, kakršno smo imeli v bivši Zvezi slovenskih pevskih zborov. Nikakor nečemo poudarjati plemenskega separatizma in bomo tudi v bodoče podpirali Jugoslovansko pevsko zvezo kot skupno organizacijo vse države, vendar nas štiri- in polletna izkušnja uči, da naših razmer in potreb nikdo ne pojmuje bolje kakor mi sami.

Pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske bo odpotoval spomladi zopet na turnejo, to pot v Francijo, kjer bo priredil v večjih mestih osem do deset koncertov. Na povratku se bodo ustavili pevci tudi v Švici. Vest, ki so jo prinesli pred kratkim dnevnik, da nameravajo Matičarji na pomlad oditi v Bolgarijo na koncertno turnejo, žal ne odgovarja resnici, ker razmere za izvedbo te plemenite namere še nišo godne. Gotovo pa je, da bo ravno pesem največ pripomogla k zblizanju vseh Jugoslovanov.

Pevsko društvo «Ljubljanski Zvon» je na svojih dveh koncertih začetkom novembra izvajalo skoro izključno skladbe iz «Zborov». — Pevsko društvo «Slavec» se je preselilo v nove prostore v Vegovi ulici in se pridno pripravlja za samostojni koncert v marcu. — Redne vaje ima tudi «Sloga». — Pevsko društvo «Krakovo-Trnovo» bo praznovalo pomladi desetletnico svojega obstoja s slavnostnim koncertom.

Pevski zbor Glasbene Matice v Mariboru je priredil v proslavo desetletnice osvoboditve Maribora dne 1. decembra 1928. v koncertni dvorani Union koncert, ki je spojil v harmonično celoto slovenske, hrvatske, srbske in bolgarske pesmi. Zastopani so bili skladatelji: Prohazka, Štolcer-Slavenski, Ravnik, Dev, Pavčič, Lhotka, Mirk, Širola, Mokranjac in Hristov. Koncert je pod vodstvom ravnatelja J. Hladeka izvrstno uspel.

Na proslavi šestdesetletnice skladatelja Oskarja Deva dne 15. decembra 1928. v mariborskem Narodnem domu stala zastopana od ljubljanske župe njen starsešina in tajnik. Pevski zbor Glasbene Matice mariborske mu je istega dne zvečer priredil pred stanovanjem podoknico, pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske pa je skladatelja imenoval za svojega častnega člana ter mu poklonil diplomu, ki jo je izdelal profesor Saša Šantel.

«Celjsko pevsko društvo» je na koncertu v proslavo narodnega praznika dne 1. decembra t. l. pod vodstvom pevovodje Pera Šegule izvajalo E. Adamičovo «Molitev pastirkov», J. Pavčičovo «Če rdeče rože zapade sneg» ter p. H. Sattnerjevo kantato «V pepelnici noči» s sodelovanjem Z. Lovrečeve, M. Rusa in pomnoženega orke-

stra Celjskega godbenega društva. Koncert je po poročilih dnevnikov lepo uspel.

Pevsko društvo «Maribor» v Mariboru je izvajalo dne 21. novembra t. l. z lepim uspehom v frančiškanski cerkvi pod vodstvom stolnega kapelnika Gašpariča Mozartov Requiem, ki ga je dne 25. novembra t. l. ponovilo v Celju.

Pevsko društvo «Lira» v Kamniku pripravlja za sredo januarja koncert.

Pevski zbor narodnega železničarskega društva «Sloge» v Ljubljani je koncertiral pod vodstvom pevovodij H. Svetla in M. Bajuka dne 30. septembra t. l. v Logatcu s cerkvenim koncertom.

Pevsko društvo «Zvon» v Trbovljah je priredilo dne 15. decembra t. l. v tamošnjem Sokolskem domu koncert s sporedom narodnih in umetnih pesmi v moškem in mešanem zboru a capella in s spremljevanjem orkestra. Posebej je še izvajal ženski zbor z orkestrom tri Adamičeve dvopeve iz založbe pevskega društva «Ljubljanski Zvon». Trboveljski «Zvon» po zaslugi svojega pevovodje Oskarja Mollia redno prireja lepe in uspešne koncerte ter naj bo vzgled drugim društvom, ki le — molčé.

Hrvatsko pjevačko društvo «Kolo» v Zagrebu je 29. septembra t. l. na koncertu v stolnici izvajalo pod vodstvom skladatelja dr. B. Širole oratorij «Zadnja pričest sv. Hieronima».

Novosti

Zorko Prelovec: Nageljni rdeči... Besedilo Iva Peruzzija. Moški zbor z baritonskim solom. Založilo pevsko društvo «Ljubljanski Zvon». Cena prvi kupljeni partituri je 5 Din, nadaljnjim 2 Din. — V narodnem tonu zložena skladba, pevna, brez posebnih težkoč za izvajanje; zahteva pa dobrega baritonista.

Anton Grum: 5. venček slovenskih narodnih pesmi. za mešani in moški (oziroma ženski) zbor. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena partituri 16 Din. Venčki (potpouriji) narodnih pesmi so se menda že preživeli, le godbe jih še igrajo v zabavo. Grum je v pričujočem venčku podal deset, med njimi par izvornih, preprosto, vendar dokaj učinkovito prirejenih narodnih pesmi, ki zborom ne bodo delale preglavic, poslušalci pa jih bodo radi poslušali.

Stanko Premrl: Requiem. Pro una voce cum organo. Sunptibus Jugoslovanska knjigarna. Editio II. Cena partituri 20 Din. Da je ta črna maša uporabna, kadar nima organist zboru na razpolago, je dokaz potreba druge njene izdaje.

Stanko Premrl: Božične skrivnosti. 16 samospenov za bariton in klavir na besedilo Vitala Veduška. Samozaložba. Cena 25 Din. Izdaje v oceno nismo prejeli, pač pa poznamo te ljubke božične pesmi iz rokopisa, nekaj jih je pa pel na zadnjih koncertih «Ljubljanskega Zvona» operni pevec Betetto. — Priporočamo jih!

Ant. Dobronić: Zbornik jugoslavenskih pučkih popjevaka za dva glasa bez pratnje. Založil ?, tiskala Jugoslovanska štampa, d. d. v Zagrebu. Cena 10 Din. — Zbirka obsega v glavnem dva dela. V prvem delu prinaša pesmi z obilježjem evropskega glasbenega sistema (narodne iz Slovenije, Primorja, Gradišča, Medjimurja in Hrvatske), drugi pa pesmi z obilježjem vzhodnih glasbenih sistemov (narodne iz Slavonije, Bačke in Banata, Bosne-Hercegovine, Črne gore, Srbije in Makedonije). Avtor je vsako pesem poskušal prirediti najprej z ozirom na splošni duh naše narodne glasbe, dalje na regionalni izraz kraja, kjer se poje, nazadnje pa tudi na karakter vsake posamezne pesmi. Kompozicijski slog je preprost, pesmi so postavljene za dečja grla. — Zelo priporočljiva zbirka!

Cerkvena ljudska pesmarica. Partitura. Priredil Stanko Premrl. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena partituri 50 Din, glasovom 24 Din. — Leta 1916. je izšla «Cerkvena pesmarica za mladino, ki je že pred leti pošla, zato je bilo umestno izdati novo, katera pa ne bo služila le petju pri šolskih mašah, marveč tudi splošnemu ljudskemu cerkvenemu petju. Pesmarica bo nudila veliko izbero porabnih, deloma ponatisnjenih pa tudi novih izvornih in ljudskemu cerkvenemu petju primernih pesmi; se lahko

pojo eno-, dvo- ali celo večglasno z orglami. V sedanji obliki in priredbi bo brez dvoma še bolj ugajala kot je prejšnja.

Horovi bez pratnje iz starih slavenskih opera. Priredjuje i objelodanjuje Antun Dobronić, Zagreb (Josipovac št. 28). Redna glasbena izdaja a-capella-zborov iz starih slovanskih oper. Šest številki, ki bodo izhajale vsak drugi mesec, tvori serijo. Knjižgarniška cena številki je 10 Din, seriji 50 Din. Pevska društva imajo pri nabavi do deset izvodov 10 %, od 11 do 20 izvodov pa 20 % popusta. Ako pevsko društvo naroči številko za ves svoj zbor, dobi 50 % popusta.

Franč Kramar, organist v Poljanah nad Škofjo Loko, je nabral in harmoniziral 30 slovenskih narodnih pesmi, ki še niso bile nikjer objavljene ter išče zanje založnika. Pesmi so vinske, svatbene, pobožne, mrliške, vojaške, šaljivke, koledniške itd. — Kramar je dosedaj nabral in zapisal preko 4000 naših narodnih pesmi.

Deset let slovenske glasbe v Mariboru. (1918—1928). Ponatis iz ČZN, letnik 1928. Neumorni profesor glasbe Hinko Družović je v tem, z mravljeno pridnostjo sestavljenem spisu natančno opisal mariborsko glasbeno življenje od prevrata do letos. Ljubljana tako vestnega kronista do danes še nima.

B. Taraba: Tri hymny. (Tri himne.) Izdala Hudební Edice «Odkazu», Dejvice 282, Praha. Komponirane so bile v letih 1918. in 1919., dve na češko, zadnja pa na slovensko besedilo «Ljubezen plameni od severa do juga, od severa buči na jug slovanska struga!». Himne so primerne za slavnostne prilike, so veličastne, pisane za enoglasni zbor s klavirjem.

Album pjesama za muški, ženski i mješoviti zbor. Založil Dragutin Rebernjak, Zagreb, Kanal, Gradska kuća II/5. Cena I. zvezka 15 Din. — Založnik pravi v svoji okrožnici, da namerava izdati vsako leto več zvezkov prigodnih pesmi, davorij in napitnic, ki jih bo lahko pelo vsako društvo. — V prvem, nam v oceno poslanem zvezku je objavil stare moške, ženske in mešane zборе, namenjene veselim družbam, veselicam in pogrebom, ki so jih društva prepevala rada pred četrt stoletjem. Litografija zbirke je silno skromna, cena nizka.

Listi

V zameno za «Zbore» prejemamo sledeče glasbene in druge liste:

- «**Nova muzika.**» Urednik Emil Adamič. Naslov: Glasbena Matica, Ljubljana.
- «**Cerkveni glasbenik.**» Urednik Stanko Premrl. Naslov: Pred škofijo 12/I, Ljubljana.
- «**Pevec.**» Urednik dr. Anton Dolinar. Naslov: Miklošičeva cesta 7, Ljubljana.
- «**Sv. Cecilija.**» Urednik Janko Barlè. Naslov: Kaptol 31, Zagreb.
- «**Glazbeni vjesnik.**» Urednik dr. Milutin Cihlar-Nehajev. Naslov: Boškovičeva ulica 23, Zagreb.
- «**Hrvatska narodna pjesma.**» Urednik Rudolf Matz. Naslov: Mesnička ulica 15, Zagreb.
- «**Muzičar.**» Urednik J. Šidak. Naslov: Wilsonov trg 9/I, Zagreb.
- «**Muzika.**» Uredniki: Miloje Milojević, Kosta Manojlović in Rikard Schwarz. Naslov: Nemanjina ulica 24, Zagreb.
- «**Glasnik Muzičkog društva Stanković.**»
- «**Tempo.**» Listi Hudební Matice. Urednika: Boleslav Vornáček in Stanislav Hanuš. Naslov: Slezska 59, Praha XII.
- «**Hudební výchova.**» Urednik Antonín Heřman. Naslov: Ječná ulice 10, Praha II.
- «**Pěveckí vestník.**» Urednik Fran Zeman. Naslov: Hopfenštokova ulice 15, I, p., Praha II.
- «**Česká hudba.**» Urednika: Dr. Jaromir Fiala in Vratislav Vycpálek. Naslov: Masarykovo náměstí 252, Praha.
- «**Gledališki list.**» Urednik Ciril Debevec. Naslov: Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani.
- «**Domači prijatelj.**» «**Naš obzor.**» Urednik Emil Podkrajšek. Naslov: Miklošičeva cesta 15, Ljubljana.
- «**Naš čolnič.**» Urednik Filip Terčelj. Naslov: Via Mameli 5, Gorica.
- «**Kulisa.**» Urednik Milovan Pulanić. Naslov: Marovska ulica št. 28, Zagreb.

«Prosvetni glasnik.» Urednik Anton Skala. Naslov: Zveza kulturnih društev v Ljubljani in Mariboru.

«Przeglad Muzyczny.» Urednik Stanislaw Wiechowicz. Naslov: Polwiejska 35, II, p., Poznań.

Vse te liste priporočamo!

Opera in koncerti

Ob odhodu zadnjega intendanta arh. Kregarja s svojega mesta je bilo gledališče pred kraliom. Vsekakor bi bilo treba misliti na to, da si Slovenci vzgojimo strokovnega vodjo gledališča, da bo konec eksperimentov in politike v gledališču. Mi moramo vendar za gledališčem, glasbo, umetnostjo, kulturo naprej, na evropsko višino, neke vendar moramo najti okno v svet, če že na gospodarskem in političnem polju itd. ne zmoremo tekme z Evropo!

Dotacija našemu gledališču je vedno zelo majhna. Dosedanji rižimi so skušali kriti primanjkljaj s tem, da so stremeli po kvantiteti in poljudnosti. To početje se je izkazalo za napačno in umetnostno je bila naša opera do nedavna prava provincialna zadeva, nikoli pa to, kar bi morala biti, motor, ki naj žene našo glasbeno kulturo na svetsko višino.

Hvala bogu, po odhodu Kregarjevem se je taktika korenito spremenila. Nimam namena ne volje, delati kake reklame za gledališče, ki mora sam dvigniti interes za stvar, vendar mislim, da še nikoli izza prevrata sem nismo imeli Slovenci toliko vzroka biti veseli uspehov opere kakor začetkom sedanje sezone. Kako se je Evropa na opernem polju razvijala, katere duhovne in umetnostne probleme je na njem reševala, to smo mi do nedavna samo čitali v časopisih; naša opera za sodobnega človeka ni nudila ničesar. Letos opera mora delati, in sicer mora s kvaliteto vabiti abonente, ki jih je bila v prejšnjih letih izgubila. Nobena kritika ni pomagala; rogali so se nam. Sedaj je znižana dotacija zmogla, česar poprej niti sanjali nismo: imamo delavno opero, ki je pokazala, da hoče biti na višini sodobne visoke Evrope s svojim repertoarjem.

Ne štejem zraven kope operet, ki naj množe inkaso, vendar Tri oranže, Saloma, Jonny, Oedipus so tu in zdehajoči Ljubljancem je prvič zapazil, kako dolgo je bil spal, čudoma odpira oči in skuša razumeti, pa le težko razume. Vzgajali so ga ves čas z Verdijem...

Opera se je letos pozno otvorila, sredi oktobra šele, radi zapoznele instalacije novih, zelo porabnih lučnih naprav. Na novo so se angažirali ga. Zinka Vilfan-Kunčeva kot primadona, ki se je razvila v kratkem v prvovrstno pevko in igralko-dramatičarko (žal, da jo že koncem sezone izgubimo), R. Primožič, R. Marčec, g. Grba. Poleg teh nosijo stebre opere stari člani: Betetto, Thierryjeva, Majdičeva, Poličeva, Banovec, Kovač, Mohorič, Rumpel.

Operna sezona se je otvorila z Daliborjem. Sledila je vrsta novo naštudiranih in zasadenih del iz prejšnjih sezon. Prvi pomembnejši dogodek je bila premiera Stravinskega opere, oratorija Oedipus rex, ki ga je naštudiral g. Balatka, podali pa so ga Marčec, Betetto, Banovec, Thierryjeva i. dr. Oedipus rex ni stvar, ki jo je treba razumeti s stališča oratorija, nego je to sodobna forma opere, ki se je odrekla vsemu zunanjemu gibanju tako v dejanju kakor v glasbi. Čutni moment ima neznatno vlogo, orkester je mestoma okrnjen do nemogućnosti, zato pa izstopa na površje miselno izražajoči zbor, oddaleč posnemajoč koral in artikulacijo polifonije 16. in 17. stoletja. Ta opera je največje delo moderne, je mejnik v razvoju izza romantike, kakor je bil nekoč Tristan mejnik. Hodite, skladatelji, za Oedipusom! Hrvatje so to že storili, le zakaj bi morali mi Slovenci tičati starokopitno vedno v ozadju? Duh, ki goni svetovno dušo v razvoju naprej, najde pot k nam vedno prepozno, zakaj tičimo v svoji lupini kakor polži?

Slovanski teden je dal Daliborja, Prodano nevesto, Borisa, Oedipusa, Zrinjskega, Lepo Vido, Osterčeva Iz komične opere in, če se ne motim, so Tri oranže tudi zraven spadale. Vido so lepo opremili, jo malo zboljšali in s skrbjo podali. Za Osterčevega prvenca se je opera lepo zavzela (Neffat, Poličeva, Janko, Španova, Povhe, Drenovec). O tem delu vladajo v Ljubljani predsodki, ki izvirajo iz neorientira-

nosti. Instrumentacijo, formalno znanje itd. Ostercu že priznajo, ne priznajo pa delu neke «moči», «invencije» ali kaj. Osterc je pristaš tako zvane čiste glasbe, ki noče ne slikati ne sentimentalizirati, zato naši romantikarji v tej muziki ne najdejo vsebine. Vsa njena moč tiči baš v humorni in groteskni invenciji sami, ne iščite v njej neke stare poetike in vzdihovanja! Atonalnost je tej muziki konfesija, muzika je zgolj splošno, humorno, aktivno — odrsko ozadje sketchu na odru, stilni princip je na las podoban onemu Jonnyja, je načelo, je umetnostni nazor modernega prečiščeno-objektivnega senzualizma, Osterčevega prvenca smo lahko veseli, obljubil nam je še marsikaj dobrega.

Zadnja novost je bil Křenkov Jonny. Nekoliko pozno je prišel, kakor hitro je prišel v modo, tako hitro je bil iz mode, toda zastopa v razvoju važno stopnjo in prav, da smo ga spoznali. Tudi Křenek je čisti glasbenik, tudi on operira z vsemi, na videz tako heterogenimi formami, tonalno in atonalno, akordično in polifono glasbo. Odrsko dejanje je vrsta — glasbenih domislekov, prenešenih v mimiko, tako zelo je dejanje s svojo aktiviteto izrodek glasbe. Če je kaj «ideje» zraven, se ta glasi: Fej solzava romantika evropska, lena, sanjava! Pojdimo v Ameriko, kjer živi odločna, delavna, robustnozdrava družba! Opero je dirigiral g. Neffat, peli so jo Banovec, Majdičeva, Primožič in Janko, Poličeva, Rumpel, Mohorič i. dr.

Da bi naša opera na tej stopnji le ostala! Dr. St. V.

Dokaj živahno letošnja koncertno sezono je otvorila **Berlinska sinfonija** s koncertom dne 21. septembra t. l. v veliki dvorani hotela Union. Program odličnih, izborno vigranih glasbenikov pod taktirko kapelnika dr. J. Kunwolda je prinesel M. Regerjeve varijacije na Mozartov tema iz klavirske sonate v a-duru, R. Straussovega «Till Eulenspiegla» in Čajkovskega 5. sinfonijo v e-molu. Izvajanje je bilo izvrstno, dvorana razprodana. — Dne 5. oktobra sta istotam priredila večer arij in pesmi baritonist dvorne opere v Stockholmu Karol Hellgren in sopranistinja dunajske ljudske opere Käthe Staller-Stotterjeva. Priredba je nudila več zanimivih solospjevov, med občinstvom ni našla pravega odziva. Dvorano je zasedlo komaj na tretjino prostorov. — Pevski odsek «Grafika» je nastopil na samostojnem koncertu dne 6. oktobra v Unionu. Prednašal je znane moške zборе Hajdriha, Jereba, Ravnika, Prelovca, Mirka, Adamiča in Gotovca s prav lepim, razveseljivim uspehom. Spomnil se je tudi stoletnice Schubertovega rojstva s skladbama «Noč» in «Podoknica». Baritonske solospевe je ambiciozno absolviral Marijan R. u. s. Moški zbor «Grafike» je na tem koncertu prvič izvajal novo J. Ravnikovo, nemalo težko novost «Zimsko» in s tem dokazal, da poleg dobrih starejših pesmi propagira tudi novejšo zborovsko glasbo. Vobče pa se «Grafiki» pozna, da jo temeljito in vztrajno ter smotreno poučuje prof. Adolf Gröbming, zato nastopa zbor z čezdalje lepšimi uspehi. Koncert «Grafike» je bil na polovico prodan. — Odličen umetniški užitek je nudil koncert slavnega španskega virtuozna na čelo Casparja Cassadoja, ki je bravurozno igral skladbe Frescobaldija, Boccherinija, Beethovna, Moszkowskega, Griega itd. — Nekaka pevska tekma, bolje rečeno dokaz dela v Pevski zvezi včlanjenih zborov se je vršil dne 28. oktobra t. l., združen s slavnostno otvoritvijo Radio-postaje Ljubljana v Unionu. Sodelovala so sledeča okrožja: kamniško, ljubljansko, logaško, radovljiško, savsko, stiško in trziško. Aranžma koncerta pod izkušenim vodstvom pevodje Pevske zveze, prof. M. Bajuka, je bil izvrsten. Zbori so brez zamud točno nastopali, pokazali več ali manj dobre uspehe in so tudi v skupnih nastopih stremeli — po svojih zmožnosti seveda — slediti iniciativam svojega vodje. V skupnem nastopu je zlasti zadovoljil p. H. Sattnerjev mešani zbor «Vrbica». — Dne 9. novembra t. l. je v dvorani Filharmonične družbe pred skoro prazno dvorano koncertiral violonist Vlastimil Ječić. — Pevsko društvo «Ljubljanski Zvon» je v dneh 11. in 12. novembra t. l. priredilo dva koncerta. Dne 11. dopoldne se je vršil mladinski koncert, namenjen mladini vseh ljubljanskih šol, drugi dan

zvečer pa koncert iz istim, nekoliko razširjenim sporedom, namenjen vsemu občinstvu. Društveni pevski zbor je na obeh nastopih v dobri formi (90 pevcev in pevk), natančno naštudiran s poglobitvijo v izvajane skladbe. Na mladinskem koncertu, ki je bil popolnoma razprodan, je predsednik «Ljubljanskega Zvona», L. Drenovec, tolmačil vsebino skladb v lažje razumevanje, na obeh koncertih pa je kot solist sodeloval z velikim uspehom operni pevec, mojster J. Betetto z docela novimi skladbami. Spremljevanje skladb na klavirju in harmoniju sta hvalevredno oskrbela operna kapelnika Neffat in Svetel. Kosmati dohodek obeh koncertov — drugi zaradi rapalskih demonstracij ni bil tako sijajno obiskan kot prvi — je znašal okroglo 15.000 Din, čistega dobička je ostalo malo pod 5000 dinarjev. To nalašč konstatiramo, da bo javnost vedela, koliko koncerti nesó. Dodatno omenjamo še, da za mladinski koncert ni bilo vstopnine. Prodajali so se sporedi po 5 Din v kritje tiskarniških stroškov in še od tega zneska je davkarija odmerila 10% davka, torej od poučno-vzgojnega koncerta za mladino. Habeant! — Neverjetno slab obisk (eno petino prodanih vstopnic) je doživel simfonični koncert muzike dravske divizijske oblasti dne 19. novembra t. l., prirejen v proslavo ujedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev v lastno državo. Koncert je vodil višji kapelnik dr. J. Čerin. Njegov orkester, pomnožen z godbeniki mariborske vojne muzike in člani orkestralnega društva, je izvajal dva Bachova korala, M. Pavnoviča Jugoslovensko simfonijo, končno pa Cesar Franckove varijacije, v katerih je klavirski part z veliko tehniško spretnostjo in globokim umevanjem absolvirala pianistinja Jadviga Poženelova. Izvrstnemu izvajanju bi bili iz srca privoščili več hvaležnih poslušalcev. — Dne 22. novembra t. l. je proslavilo Cecilijino društvo ljubljanske škofije god svoje patrone s cerkvenim koncertom v stolnici. Sodeloval je orkester dravske divizije v Rheinbergerjevem koncertu G-mol za orgle in orkester ter pri spremljevanju ostalih točk, levji del sporeda je z znano virtuoznostjo opravil ravnatelj stolnega kora St. Premrl, zborovski part pa je pel cerkveni zbor pod vodstvom stolnega kanonika dr. F. Kimovca. Posebno pozornost je vzbudil Credo iz nove E. Hochreiterjeve maše. Cerkev je bila polna. — Dne 24. novembra t. l. je obiskala Ljubljano **Praška akademska Filharmonija**, nepoklicno dijaško udruženje, ki s podporo vlade širi ugled češke glasbe doma in v tujini. Orkester, ki je bil številčno dobro zaseden, je vodil dirigent ing. O. Kozel, spored pa je prinesel Smetanovi simfonični sliki «Višehrad» in «Z českých luh a hájů», Dvořakove štiri legende in njegovo «Slovansko rapsodijo» op. 45 ter Fibichovo simfonično pesnitev «V podvečer» op. 59. Izvajanje prikupnega sporeda je bilo za nepoklicni orkester na visoki stopnji, obisk koncerta srednji. — Na običajnem novinarskem koncertu dne 1. decembra t. l., ki je bil seveda nabito poln, so poleg solistinje, operne pevke Zinke Vulfan-Kunčeve, sodelovali tudi pevski zbor Glasbene Matice pod ravnateljem Hubadom (Adamič: «Igra na nebu», «Viola», Pavčič: «Belokranjska napitnica»), moški zbor Grafike pod prof. Gröbmingom (Jereb: «Pelin roža», Ravnik: «Zimska», Adamič: «Franica») in mešani zbor Ljubljanskega Zvona pod Z. Prelovcem (Santl: «Pri zibelu», Pavčič: «Jezdec», Adamič: «Pred spanjem»). Odlične uspehe svojega glasbeno-pedagoškega delovanja na L. državni deški meščanski šoli je pokazal strokovni učitelj I. Repovš s svojim orkestrom. — Za pevske kroge je bil posebno dobro došel koncert slavnega **pevskega zbora moravskih učiteljev**, ki je koncertiral dne 8. decembra t. l. v Unionu s sporedom najznačilnejših moških zborov češkoslovaške glasbene literature pod vodstvom ustanovitelja udruženja in dolgoletnega dirigenta profesorja F. Vacha. Zbor in dirigent sta zaslužila za prvovrstno prednašanje viharne ovacije razprodane dvorane. — Dne 10. decembra t. l. je priredil samostojni klavirski koncert v Filharmoniji pianist Ivan Noč. V skladbah Bacha, Rameau-Godowskega, Brahmsa, Schumanna, Škerjanca, Marxa, Glazunova, Borodina, Debussyja in Lizsta je dokazal tehniško popolnost igre in poglobitev slog skladb podanih skladateljev. Obisk koncerta je bil dober. — Na akademiji

delavskega pevskega društva «Cankar» v spomin desetletnice smrti pisatelja Ivana Cankarja dne 11. decembra t. l. v Filharmoniji je poleg solospjevov Schuberta in Grečaničeva (A. Zupan, pri klavirju M. Lipovšek, pel društveni zbor pod pevovodjo Kristom Perkom Zajčevom) «Himno delu», Mirkovo «Šumi potok», Stahuljakovo «Dodi», Dobroničevo «Zibu haju», Gotovčevo «Pod jorgovanom» in Prelovčevo «Nageljni rdeči». Akademija je bila dostojna počastitev spomina Ivana Cankarja.

Razno

Skladatelj, nabiralec in harmonizator narodnih pesmi sodni svetnik Oskar Dev je začetkom decembra v Mariboru praznoval šestdesetletnico svojega rojstva. Za sedaj mu «Zbori» k jubileju iskreno čestitajo in želijo, da bi tudi njim pošiljal nove priredbe naših narodnih pesmi ter z njimi razveselil vse pevske zборе! Življenjepis zaslužnega kulturnega delavca pa priobčimo v prvi številki letnika 1929.

Petdesetletnico svojega rojstva je praznoval dne 21. septembra t. l. dr. Franc Kimovec, ljubljanski stolni kanonik, skladatelj, pevovodja, prvi urednik «Pevca» itd. Zasluznemu kulturnemu delavcu želijo ob Abrahamu tudi «Zbori» še mnogo zdravih, plodnih let!

Radiopostaja Ljubljana je začela s 1. septembrom t. l. oddajati koncerte, predavanja itd. v veliko zadovoljstvo abonentov zlasti z dežele. Prinaša pestre sporede in širi splošno zanimanje tudi za zborovo petje.

Slavni češki skladatelj Leoš Janáček je dne 12. avgusta 1928. nenadoma umrl v Moravski Ostravi. Pri nas ga poznamo po njegovi operi «Jenufi». Na stara leta je bil čez dalje bolj plodovit in delaven ter je z njegovo smrtjo češka glasba izgubila samoraslega in ženjalnega skladatelja, čigar ime bo v svetovni glasbeni zgodovini blestelo poleg imen Smetane, Dvořaka, Fibicha, Novaka in Suka.

Dr. Josip Theurer, prvi podpredsednik P. O. Č., je umrl. Bil je duševni vodja češkoslovaških pevcev, delal je za pevsko organizacijo polnih 26 let. Blag mu spomin!

Jaroslav Tureček, podpredsednik P. O. Č., je praznoval petindvajsetletnico svojega delovanja v odboru Češke pevske zveze in petdesetletnico svojega rojstva. Neumornemu pevskemu delavcu in našemu prijatelju pošiljajo tudi «Zbori» k dvojnemu jubileju najsrčneje čestitke!

Ob stoletnici Schubertove smrti, ki se je spominja tudi naš list z dr. J. Mantuanijevim tehtnim člankom o Schubertu in Kranjski, je ta jubilej letos praznovala Vse-narodna Pevska Zveza z velikimi pevskimi svečanostmi na Dunaju. Podrobno poročilo o njih je priobčil «Pevce». Slavnosti se je udeležil tudi ravnatelj konservatorija Matej Hubad.

Iz uredništva in upravnštva

Z današnjim, zaradi tehničnih ovir, žal, zakesnelim dvojnim zvezkom zaključujemo četrti letnik «Zborov» in tretji letnik njihove književne priloge. V skrajno slabih gmotnih razmerah, brez podpore javnih oblasti, edino odvisni od naklonjenosti pevskega društva «Ljubljanski Zvon», naših naročnikov in prijateljev, nam je bilo mogoče vztrajati, nuditi za bagatelno ceno našim zborom dobrih in zanje tudi primernih skladb. Vsem našim cenj. sotrudnikom, skladateljem, dopisnikom in naročnikom izrekamo za njihovo naklonjenost in podporo našo vročo zahvalo s prošnjo, da nam pri naših stremljenjih ostanejo zvesti tudi v bodoče.

Vsem tem pa tudi vsem pevskim zborom, pevcem in pevkam želimo zdravo, srečno in za našo pevsko stvar blagodejno novo leto 1929! **Uredništvo in uprava «Zborov».**

Iz uprave. Vse lanske naročnike «Zborov» vljudno prosimo, da takoj po prejemu tega zvezka obnove naročnino, da v krogu svojih glasbenih prijateljev «Zborom» pridobé novih naročnikov!

Prečitajte priloženo dopisnico!

Urednikov zaključek o Božiču 1928.

bori "1923
strik IV. št. 6, a.

Igra kolo...

(M. Kujundžić.)

Allegro.

Po narodnem napevu priredil
Ivan Ocvirk (Sinj)

vješo-
viti
zbor.

p I-gra kolo bur-no, la-ko,
i-gra ko-lo bur-no, la-ko,
p

i-gra cu-ra ukraj me-ne, ru-ke su nam za-gr-lje-ne,
u-kraj me-ne, sr-daš-ca nam
i-gra cura ukraj me-ne, ru-ke su nam za-gr-lje-ne,

a-sr-daš-ca biju ja-ko. *mf* Na o-ko-lo momci sjede,
bi-ju ja-ko. *mf* Ru-ke su nam
a-sr-daš-ca biju ja-ko. *mf*

pa nas mjerne, pa nas glede, u-sti-ma se a-smjehuju, o-či-ma se za-pit-kuju.
za-gr-lje-ne, a-sr-daš-ca biju ja-ko.

D 73/1953

Oh, zar im je ču — do ko — je, kad u — gle — de

Oh, za, oh zar im je ču do, čudo koje, kad u — gle — de

ff o — ba — sja — na, uz — drh — ta — na jas — na da — na,

ff o — ba — sja — na, uz — drh — ta — na jas — na da — na,

p ka — ko prati sunce svo — je? u kraj nje mi o — či vi — de,

ka — ko prati sunce svo — je.

pp u — kraj nje se sr — ce gri — je,

p u — kraj nje mi o — či vi de, u — kraj nje se srce gri — je,

p U — kraj nje mi o — či vi — de, u — kraj nje se srce gri — je,

a u ne bo du ša i de!

mf cije-lo nebo kraj me-ne je, a u ne-bo duša i-de!

mf cije-lo nebo kraj me-ne je, a u ne-bo duša i-de!

f gra ko-lo burno, lako, i-gra cura u-kraj mene, ruke su nam

f gra u-kraj me-ne, i

f gra ko-lo burno, lako, i-gra cura u-kraj mene, ruke su nam

f gra ko

zagrljene, a srdašca bi-ju jako. *Vivace*

mf gra ko-lo ja-ko Juh, srdašca bi-ju jako,

zagrljena, a srdašca bi-ju jako, Juh, srdašca bi-ju jako,

ff *Vivace*

meno mosso

juh, srdašca bi-ju jako, juh!

juh, srdašca bi-ju jako, juh! sr-dašca biju jako, juh, juh!

pp *sfz*

Dunave, nosi me!

(Narodna.)

Privedil Vasilij Mirko
(Maribor.)

Veselo.

1. ku_ku_ru_zu bra____la,
2. ru_ži_ce tr_ga____la,

Mešo-
viti
zbor.

1. Tri sam da-na ku_ku_ru_žu bra-la, tri sam
2. Tri sam da-na ru_ži_ce tr_ga-la, že sam
1.2. Tri sam da-na bra-la, tri sam

ku_ku_ru_žu bra-la,
ru_ži_ce tr_ga-la,

1. da_na če_ka_la dragana,
2. di_ki konja potko-va_la,

I. gana! 1.2. Oj!
vala! Oj! Oj!

1. da_na če_ka_la dragana, la!
2. di_ki konja potkovala, la!
1.2. da-na če_ka_la, la!

1.2. Dunave, nosi me, Dunave,

1.2. bi_ha vodo hlad-na, sjevoj_čice I. pla-va! II. plava!

1.2. nosi me, bi_ha vodo hladna dje-vo plava! plava!
bi_ha vo-do hlad-na! na!

vodo hladna dje-voj_čice plava! plava!

zbornik "1928."
št. 6, c.

Pešem o mlinskih kamnih. (Janko Samec.)

Vasilij Mirk.
(Maribor.)

Odločno in gibčno.

Moški zbor.

Me-lji-te, me-lji-te, mlinski ka-me ni

sr-ca ne mir-na in duše nam bol-ne!

Vi-hra živ-lje-nja, le ko-la jim že-ni, pa naj le

žujode človek vo-bupu vas kol-ne!
vo-bu-pu vas kol-ne!

Pa naj iz duše vas le za-so-vra-ži, vendar mu

mirneje zemlja je dra-ga in le-pa, je dra-ga in

pp počasi

le pa; u — panje tli vrijeme, ki sr — ce mu bla —

pp počasi

u — panje tli vrijeme, ki sr —

p *hitreje* *f*

ši, da se zro — ka — ma te — sno je o — kle

p

ce mu bla — ši, da zro — ka — ma te — sno se o — kle

mf *sf*

pa, da se zro — ka — ma te — sno je o — kle *zadrž.*

mf *sf*

pa, da se zro — ka — ma te — sno je o — kle *zadrž.*

počasi

pa, te — sno se o — kle pa.

počasi

p

če pa o — pe — sa mu vo — lja na po — ti,

p

če pa o — pe — sa mu vo — lja na poti,

mf *a tempo* *f*

ta krat za čri — te spet mle — ti od kra — ja, da bo šel

mf *a tempo*

svoje ma soln ou na pro ti, soln ou na pro

ti; človek življenju naj pa da in vsa.

zadržujoče *ff*

Kakor sprva.

Ja! Me lji te, me lji te,

me ni mlinski ka me ni sr ca ne mir na in

du še nam bol ne! Vi hra živ lje nja, le ko la jim že ni,

zadržujoče *ff*

pa naj le človek vo bu pu vas kol ne! vo bu pu vas kol ne!

zadržujoče *ff*

težko in resnobno.

ka-me-ni,

Me-lji-te, me-lji-te, mlinski ka-me ni,
ka-me ni,

ni, me-lji-te, me-lji-te, mlinski ka-me ni,
ka-me ni,

ni, ni, vi-hra živ-lje nja, le

ko-la jim že ni, pa naj le čim ... dalje.

zadržujoče vek vob u-pu vas kol

ne!

Marijina.

S srednjo hitrostjo, preprosto pobožno.

Stanko Premrl.

Orgle.

p *mf*

Meš. zbor.

a tempo *mf*

1. Za-upno glej, pri-ha-ja-mo, o Ma-ri
 2. O-zri se mi lo-stno na vas, o Ma-ri

Orgle.

p a tempo

p *a tempo* *mf*

mf *f* *mf*

ja ja in srčno te po zdravljamo
 in in sliši na ših klincev glas o Ma-

mf *f* *mf*

mf

malo hitreje.

ri ja. O De- vi- ca sreta ti, o De- vi- ca usmilje- na, o De-

vi- ca sreta ti, be be pesem našu naj sla- vi, vi- ca usmilje- na, ti boš srca nam očisti- la, ti boš srca nam očisti-

Slovesno.

vi, la, ti boš srca nam očisti- la, ti boš srca nam očisti-

Najboljši ŠIVALNI stroj in kolo

je

Josip Petelinc-a

znamke

GRITZNER

ADLER

za rodbino, obrt in industrijo,
istotam najboljši švicarski
pletilni stroj

Pouk v vezenju in krpanju
nogavic in perila vsak čas
brezplačen.

Posamezni deli za šivalne
stroje in kolesa, pnevmatika,
igle, olje.

Najnižje cene, najlepše
opreme, večletna garancija,
tudi na mesečna plačila.

Edino le

Ljubljana

Telefon 2913

blizu Prešernovega spomenika, ob vodi.

NOGAVICE,

*rokavice za dame in gospode, žepni robci,
kravate, srajce in ovratniki, kloti, šifoni,
dežniki, palice, nahrbtniki, razni svilnati
trakovi, mila, jedilno orodje, aluminij in
alpaka srebro, žepni noži, škarje lasostriž-
nice, kompletne potrebščine za šivilje,
krojače, čevljarje, tapetnike in sedlarje*

najceneje pri

Josip Petelinc-u
LJUBLJANA

ob vodi, v bližini Prešernovega spomenika.

LITOGRAFIJA — OFFSETTISK

ČEMAŽAR IN DRUG, LJUBLJANA

IGRIŠKA ULICA 6

*razmnožuje note po zelo solidnih cenah ter izdeluje vsakovrstna druga lito-
grafska dela, kakor etikete, lepake, delnice itd.*

Glasbene priloge „Zborov“ so natisnjene v LITOGRAFIJI ČEMAŽAR in DRUG.

KREDITNI ZAVOD ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana

LJUBLJANA

Telefon št. 2040, 2457, 2548, 2808 in 2807

PREŠERNOVA ULICA ŠTEV. 50 (V LASTNEM POSLOPJU)

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in
valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in
kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe - deposits itd. itd.

PRVA POTOVALNA PISARNA V SLOVENIJI

Propagandni material za tu-
in inozemstvo

Železniške in paroplovne
rezervacije in karte vseh linij

Rezerviranje hotelskih sob

Karte za spalnice in zračni
promet

Družabna, društvena in in-
kluzivna potovanja

TELEFON 2759

Avtoture

Prtljažna in osebna zava-
rovanja

Denarna nakazila

Vse informacije brezplačno

Pismena naročila po povzetju

Karte za vse države

Legitimacije za velesojme

REISEBÜRO - BUREAU DE VOYAGES - TRAVEL OFFICE

„GROM“

CARINSKO-POSREDNIŠKI
IN ŠPEDICIJSKI BUREAU

LJUBLJANA

KOLODVORSKA ULICA 41

NASLOV ZA BRZOJAVKE: «GROM»
TELEFON INTERURBAN ŠT. 2454

ANT. KRISPER LJUBLJANA

MESTNI TRG 26, STRITARJEVA ULICA 3

GALANTERIJA, PERILO,
PLETENINE IN
ČEVLJI

„SLAVIJA“

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA

V LJUBLJANI

ZAVARUJE PROTI OGNJU, TATVINAM, NEZGODAM ITD.
TER NA DOŽIVETJE IN ZA SLUČAJ SMRTI.
PODRUŽNICE PO VSEJ KRALJEVINI. DOMAČE PODJETJE.

NAŠA PRAVA DOMAČA

KOLINSKA CIKORIJA

JE IZVRSTNA

Naročite Vaši klavirski mladini

Deset povesti Vasilija Mirka.

Cena partituri 20 Din brez poštine.

*Založba muzikalij pevskega društva
„Ljubljanski Zvon“.*

Izdaja in zalaga pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ v Ljubljani, tiska Delniška tiskarna, litografirata Čemažar in drug. Letna naročnina za državo SHS 40 Din, za Italijo 25 lir, za Ameriko poldrug dolar. Pomnoževanje partitur, litografiranje posameznih glasov je po zakonu prepovedano; izvajanje v „Zborih“ objavljenih skladb je dovoljeno le društvom, ki so naročila notni material dotične pesmi za ves zbor.